

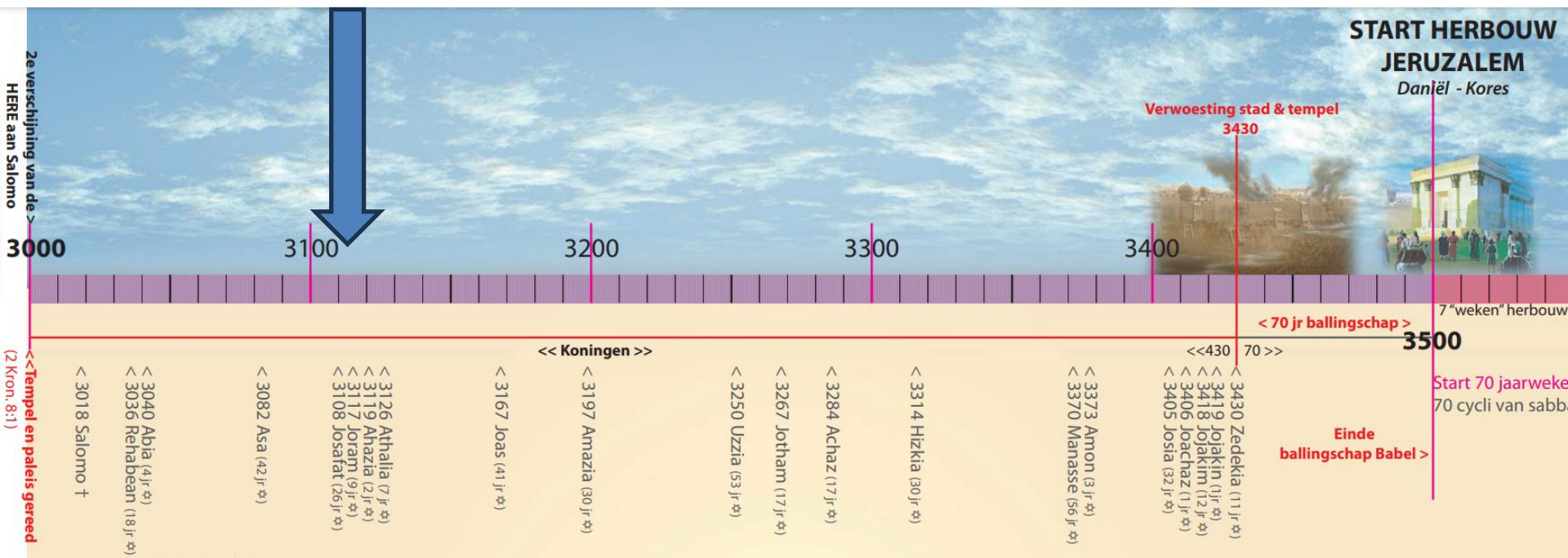
Elia buitenlands (1)

24 december 2023
Alblasserdam

1Koningen 17

- speelt zich af in de tijd van koning Achab van het tienstammenrijk van Israël
- in het tweestammenrijk van Juda regeerde Josafat

¹ Toen zeide de Tisbiet Elia,
uit Tisbe in Gilead, tot Achab...

1Koningen 16:33 over Achab: Hij krenkte...
"... de God van Israel, meer dan alle koningen
van Israel die voor hem geweest waren."

16:34:
Jericho werd herbouwd, precies zoals Jozua had
voorzegd (= ten koste van diens beide zonen)

¹ Toen zeide de Tisbiet Elia,
uit Tisbe in Gilead, tot Achab...

*de eerste keer dat Elia in de
Schrift wordt genoemd*

וַיֹּאמֶר אֵלֵיהֶוּ הַתִּשְׁבִּי מִתְּשֻׁבִי גִלְעָד אֶל-אַחָב
en-hij-zegt Elia de-Tisbiet vanaf-vestigers-van Gilead tot Achab
toen-zeide Elia de-Tisbiet uit-Tisbe in-Gilead

1 Toen zeide de Tisbiet Elia,
uit Tisbe in Gilead, tot Achab...

Tisbe = 'bijwoner'

אֶל-אַחָאָב	גִּלְעָד	מִתְּשִׁבֵי	אֵלֵיהֶוּ הַתְּשִׁבִי	וַיֹּאמֶר		
Achab	tot	Gilead	vanaf-vestigers-van	de-Tisbiet	Elia	en-hij-zegt
Achab	tot	in-Gilead	uit-Tisbe	de-Tisbiet	Elia	toen-zeide

¹ ... Zo waar JAHWEH de God van Israel leeft,
in wiens dienst ik sta,
 er zal deze jaren geen dauw of regen zijn,
 tenzij dan op mijn woord.

wat de naam van Elia ook uitdrukt:
 'mijn God is JAHWEH'

הַשָּׁנִים	אִם - יִהְיֶה	אִם	עַמְדַּתִּי לְפָנָיו	אֲשֶׁר	יִשְׂרָאֵל	אֱלֹהֵי	- יִהְיֶה	אֲחָאָב חִי
de jaren	!hij-is	indien	totgezicht-van-hem	ik-sta	die	Israël Elohim-van	Jahwe	zo-waar-leeft Achab
jaren	er-zal-zijn	geen	dienst	ik-sta	in-wiens	van-Israël	de-God	de-HERE zo-waar-leeft Achab

דְּבָרִי	אִם - לְפִי	אִם	כִּי	וּמָטָר	טַל	הָאֵלֶּה
woord-van-mij	totmond-van	alleen	behalve	en-regen	dauw	de-deze
mijn-woord	op	dan	tenzij	of-regen	dauw	deze

¹ ... Zo waar JAHWEH de God van Israel leeft, in wiens dienst ik sta, er zal deze jaren geen dauw of regen zijn, tenzij dan op mijn woord.

*Israël in diep ongeloof
& de hemel gesloten*

הַשָּׁנִים	אִם - יִהְיֶה	אִם	עַמְדָּתִי לְפָנָיו	אֲשֶׁר	יִשְׂרָאֵל	אֱלֹהֵי	- יִהְיֶה	אֲחָאָב חִי
de jaren	!hij-is	indien	totgezicht-van-hem	ik-sta	die	Israël Elohim-van	Jahwe	zo-waar-leeft Achab
jaren	er-zal-zijn	geen	dienst	ik-sta	in-wiens	van-Israël	de-God	de-HERE zo-waar-leeft Achab

דְּבָרִי	- לְפִי	אִם	כִּי	וּמָטָר	טַל	הָאֵלֶּה
woord-van-mij	totmond-van	alleen	behalve	en-regen	dauw	de-deze
mijn-woord	op	dan	tenzij	of-regen	dauw	deze

2 Daarna kwam het woord van JAHWEH tot hem:

וַיְהִי
דְבַר
יְהוָה
אֵלָיו
לֵאמֹר
en¹hij-is
woord-van
Jahwe
tothem
totzeggen-van
: tot-hem des-HEREN het-woord daarna-kwam

³ Ga vanhier, wend u oostwaarts en verberg u bij de *wadi Kerit*, die in de Jordaan uitmondt.

of krith > 'snijden' (afsplitsing)

קדְמָה	לָךְ	וּפְנִיתָ	מִזֶּה	לֵךְ
oostwaarts	totjouzelf	enjjij-wendt-je-om	vanafhier	ga !
oostwaarts	u	wend	vanhier	ga

הַיַּרְדֵּן	עַל-פְּנֵי	אֲשֶׁר	כְּרִית	בְּנַחַל	וְנִסְתַּרְתָּ
de-Jordaan	gezicht-van	op	die Kerit	in-wadi-van	enjjij-verbergt-jezelf
in-de-Jordaan	uitmondt	-	die Krith	bij-de-beek	en-verberg-u

3 Ga vanhier, wend u oostwaarts en verberg u bij de *wadi* Kerit, die in de Jordaan uitmondt.

lett. met zicht op de Jordaan

- oostelijk van de Jordaan (over-Jordaans)
- andere zijde van de Jordaan (>dood)

קדְמָה	לָךְ	וּפְנִיתָ	מִזֶּה	לֵךְ
oostwaarts	totjouzelf	enjij-wendt-je-om	vanafhier	ga !
oostwaarts	u	wend	vanhier	ga

הַיַּרְדֵּן	עַל-פְּנֵי	אֲשֶׁר	כְּרִית	בְּנַחַל	וְנִסְתַּרְתָּ
de-Jordaan	gezicht-van	op	die	Kerit	in-wadi-van enjij-verbergt-jezelf
in-de-Jordaan	uitmondt	-	die	Krith	bij-de-beek en-verberg-u

4 Gij kunt uit de beek drinken,
en Ik heb de raven geboden
u daar van spijze te voorzien.

onrein dier - aaseter (typ. > dood)

- raaf <=> duif (vergl. Gen.8:7,8)
- hier: de dood brengt leven voort!

שם	לכלכלך	ואת הערבים צויתי	תשתה	מהנחל	וקיה		
daar	tot-onderhouden-van-jou	ik-geef-instructie	der-raven	en»	!jij-drinkt	vanaf-de-wadi	en-hij-is
daar	van-spijze-te-voorzien-u	Ik-heb-geboden	de-raven	en	gij-kunt-drinken	uit-de-beek	-

4 Gij kunt uit de beek drinken,
en Ik heb de raven geboden
u daar van spijze te voorzien.

als God gebiedt, dan voorziet Hij ook

שם	לכלכלך	ואת הערבים צויתי	תשתה	מהנחל	וקה		
daar	tot-onderhouden-van-jou	ik-geef-instructie	de-raven	en»	!jij-drinkt	vanaf-de-wadi	en-hij-is
daar	van-spijze-te-voorzien-u	Ik-heb-geboden	de-raven	en	gij-kunt-drinken	uit-de-beek	-

4 Gij kunt uit de beek drinken,
en Ik heb de raven geboden
u daar van spijze te voorzien.

= nergens anders!

שם	לכלכלך	ואת הערבים צויתי	תשתה	מהנחל	וקה		
daar	tot-onderhouden-van-jou	ik-geef-instructie	de-raven	en»	!jij-drinkt	vanaf-de-wadi	en-hij-is
daar	van-spijze-te-voorzien-u	Ik-heb-geboden	de-raven	en	gij-kunt-drinken	uit-de-beek	-

5 Daarop ging hij heen
 en deed naar het woord van JAHWEH;
hij ging verblijf houden bij de wadi Kerit,
met zicht op de Jordaan.

type van "de man Gods" in onze dagen:

- Israël in ongeloof
- de hemel gesloten
- geniet Goddelijk leven (voorbij de dood)
- maar: volstrekt verborgen

וַיֵּלֶךְ	וַיַּעַשׂ	כַּדְבָר	יְהוָה
en- ^l hij-gaat	en- ^l hij-doet	als-woord-van	Jahwe
daarop-hij-ging-heen	en-deed	naar-het-woord	des-HEREN

וַיֵּלֶךְ	וַיֹּשֶׁב	בְּנַחַל	כְּרִית אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי	הַיַּרְדֵּן
en- ^l hij-gaat	en- ^l hij-woont	in-wadi-van	die Kerit	de-Jordaan
hij-ging	verblijf-houden	bij-de-beek	die Krith	in-de-Jordaan
			-	uitmondt

⁶ De raven brachten hem
des morgens brood en vlees,
en des avonds brood en vlees,
en hij dronk uit de *wadi*.

וְהָעֲרָבִים מְבִיאִים לוֹ לֶחֶם וּבֶשֶׂר בַּבֶּקֶר
in^{de}-ochtend en-vlees brood tothem brengenden ender-raven
 des-morgens en-vlees brood hem brachten de-raven

וְלָחֵם וּבֶשֶׂר בְּעָרֵב וּמִן הַנַּחַל יִשְׁתָּה
hij-drinkt de-wadi en-vanaf in^{de}-avond en-vlees en-brood
 hij-dronk de-beek en-uit des-avonds en-vlees en-brood

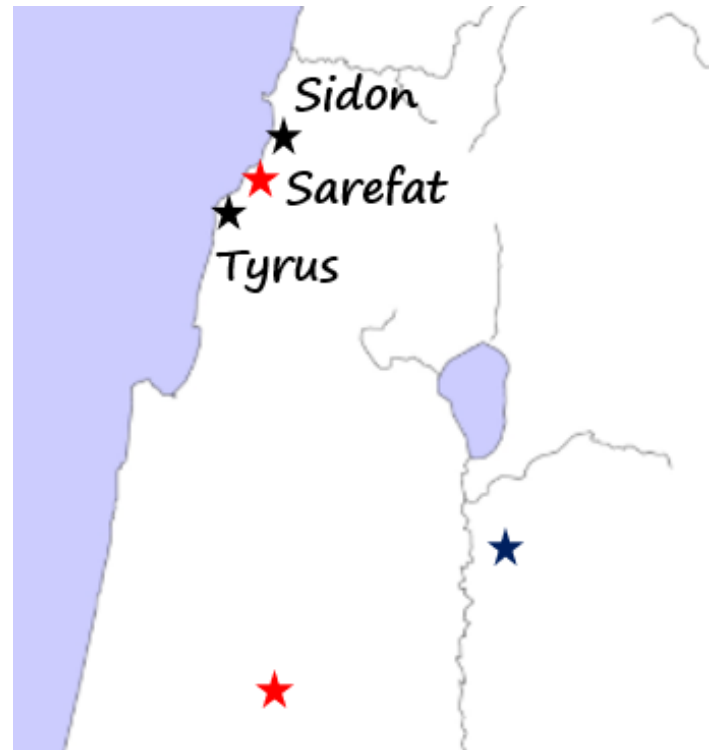
7 Doch *ten einde van dagen*
droogde de *wadi* uit,
omdat er geen regen in het land gevallen was.

בְּאֶרֶץ	גֶּשֶׁם	לֹא	הָיָה	כִּי	הַבְּחַל	וַיִּיבֹשׁ	יָמִים	מִקֵּץ	וַיְהִי
in ^{het} -land	stortbui	hij-is	niet	dat	de-wadi	en ^{hij} -droogt-op	dagen	vanaf-einde-van	en ^{hij} -is
in-het-land	regen	er-was-gevallen	geen	omdat	de-beek	droogde-uit	tijd	na-verloop-van	doch

8 Toen kwam het woord van JAHWEH tot hem:

וַיְהִי
דְבַר
יְהוָה
אֵלָיו
לֵאמֹר
en¹hij-is
woord-van
Jahwe
tothem
tot-zeggen-van
toen-kwam
het-woord
des-HEREN
: tot-hem

⁹ Maak u gereed, ga naar Sarefat, dat aan Sidon behoort, en houd daar verblijf. Zie, Ik heb daar een weduwe geboden u te verzorgen.

וַיֵּשְׁבֶתָּ	אֲשֶׁר לְצִדּוֹן	דָּת	צָרְפָתָה	לְךָ	קוּם
enjij-woont	tot-Sidon	dat	Sarefat-waarts	ga !	sta-op !
en-houd-verblijf	behoort-aan-Sidon	dat	naar-Sarfath	ga	maak-u-gereed

9 Maak u gereed, ga naar Sarefat,
dat aan Sidon behoort,
en houd daar verblijf.
Zie, Ik heb daar
een weduwe geboden u te verzorgen.

zie commentaar van Jezus
in synagoge van Nazareth >

קום	לך	צַרְפָּתָה	אֲשֶׁר	לְצִדּוֹן	וַיֵּשְׁבֶתָ
sta-op !	ga !	Sarefat-waarts	dat	tot-Sidon	enjjj-woont
maak-u-gereed	ga	naar-Sarfath	dat	behoort-aan-Sidon	en-houd-verblijf

שָׁם	הִנֵּה	צִוִּיתִי	שָׁם	אִשָּׁה	אֶלְמָנָה	לְכַלְכְּלָךְ
daar	aanschouw !	ik-geef-instructie	daar	vrouw	weduwe	totonderhouden-van-jou
zie	daar	Ik-heb-geboden	daar	een	weduwe	te-verzorgen-u

Lucas 4 (NBG+)

²⁴ Doch Hij zeide: Voorwaar, Ik zeg u, geen profeet is aangenaam in zijn vaderstad.

²⁵ Doch Ik zeg u naar waarheid, er waren vele weduwen in de dagen van Elia in Israel, toen de hemel drie jaren en zes maanden lang gesloten bleef en er grote hongersnood was over het gehele land,

ook de termijn van Jezus' openbare optreden (!)

Lucas 4 (NBG+)

²⁶ en tot geen van haar werd Elia gezonden,
doch wel naar Sarepta, bij Sidon,
tot een vrouw, die weduwe was.

²⁷ En er waren vele melaatsen in Israel
ten tijde van de profeet Elisa,
en geen van hen werd gereinigd,
doch wel Naäman de Syrier.

²⁸ En allen in de synagoge
werden met toorn vervuld,
toen zij dit hoorden.

10 Daarop maakte hij zich gereed en ging naar Sarefat.

Toen hij bij de stadspoort kwam, zie, daar was een weduwe bezig hout te sprokkelen...

verwijst typologisch naar de huidige tijd waarin Israël haar Man verloren is (vergl. Rom. 7:2)

-	וַהֲיֵה	הָעִיר	אֶל-פֶּתַח	וַיָּבֵא	צָרְפָתָה	וַיֵּלֶךְ	וַיִּקָּם	
	en-aanschouw !	de-stad	portaal-van	en-hij-komt	Sarefat-waarts	en-hij-gaat	en-hij-staat-op	
	zie	de-stads-	-poort	bij	toen-hij-kwam	naar-Sarfath	en-ging	daarop-hij-maakte-zich-gereed

עֵצִים	מְקַשְׁשֶׁת	אֵלְמָנָה	אִשָּׁה	שָׁם
stukjes-hout	bijeen-harkende-van	weduwe	vrouw	daar
hout	bezig-te-sprokkelen	weduwe	een	daar-was

negen weduwen in de Schrift...

1. Tamar	Gen.38:19
2. Tekoa	2Sam.14:5
3. Hiram's moeder	1Kon.7:14
4. Zerua	1Kon.11:26
5. weduwe van Sarefat	1Kon.17:9
6. de arme weduwe	Mar.12:42
7. Anna	Luc.2:37
8. weduwe van Nain	Luc.7:12
9. de verongelijkte weduwe	Luc.18:3

¹⁰ ... Hij riep haar toe en zeide:
Haal mij toch in een kruik een weinig water,
opdat ik drinke.

וְאָשְׁתָּה	בַּכַּיִי	מִמַּיִם	מֵעֵט	לִי	נָא	קְחִי	וַיֹּאמֶר	אֵלֶיהָ	וַיִּקְרָא
en-ik-drink	in ^{het} -vat	water ^(p)	klein-beetje	totmij	alsjeblieft !	neem !	en-hij-zegt	tothaar	en-hij-roept
opdat-ik-drinke	in-een-kruik	water	een-weinig	mij	toch	haal	en-zeide	toe-haar	hij-riep

¹¹ Toen zij het ging halen,
riep hij haar na en zeide:
Breng mij ook een *stukje brood in uw hand*.

וַיֹּאמֶר	אֵלֶיהָ	וַיִּקְרָא	לְקַחַת	וּתְלֹךְ
en-hij-zegt	tothaar	en-hij-roept	totnemen-van	en-zij-gaat
en-zeide	na-haar	hij-riep	halen-het	toen-zij-ging

בְּיָדְךָ	לֶחֶם	פֶּת	לִי	לְקַחְתִּי	גַּם
in-hand-van-jou	brood	stukje-van	totmij	alsjeblieft!	neem!
mee	broods	een-bete	mij	ook	breng

12 Daarop zeide zij:
 Zo waar JAHWEH, uw God, leeft,
 ik heb geen broodkoek,
 maar enkel een handvol meel in de pot
 en een weinig olie in de kruik.

וְתֹאמֶר	תִּי	יְהוָה -	אֱלֹהֶיךָ	אִם	יֵשׁ - לִי	מֵעוּג	כִּי	אִם	מְלֵא -
en- zij-zegt	so-waar-leeft	Jahwe	Elohim-van-jou	indien	er-is	broodkoek	behalve	alleen	volheid-van
daarop-zij-zeide	zo-waar-leeft	de-HERE	uw-God	geen	-	ik-heb	maar	enkel	een.-vol

כֶּף	קֶמַח -	בְּכַד	וּמַעַט	שֶׁמֶן -	בַּצִּפּוֹת
handpalm-van	meel	in-de-kruik	en-klein-beetje-van	olie	in-de-kroes
hand-	meel	in-de-pot	en-een-weinig	olie	in-de-kruik

12 ... En zie, ik ben bezig
twee stukken hout te sprokkelen.
 Dan wil ik het thuis
 voor mij en mijn zoon gaan bereiden,
we zullen het eten en dan sterven we.

לי	וַעֲשִׂיתִיהוּ	וּבֹאתִי	עֵצִים	שְׁנַיִם	מִקְשָׁשֶׁת	וְהִנְנִי
tot·mij	en·ik·maak·hem	en·ik·kom	stukjes·hout	twee	bijeen·harkende	en·aanschouw·mij !
voor·mij	bereiden	dan·ik·wil·gaan	stukken·hout	een·paar	ben·bezig·te·sprokkelen	en·zie·ik

	וּמָתְנוּ	וְאָכַלְנָהּ	וְלִבְנִי
	en·wij·sterven	en·wij·eten·hem	en·tot·zoon·van·mij
	wij·moeten·maar·sterven	en·als·wij·hebben·geeten·het	en·mijn·zoon

13 Doch Elia zeide tot haar:
 Vrees niet, *ga heen naar uw woord*
 doch bereid mij daarvan eerst een kleine koek
 en breng mij die hier...

Elia vraagt niets, maar gebiedt in de wetenschap dat zij zal doen wat hij zegt.
 Want zoals GOD de raven had geboden hem te voeden (:4), zo ook deze vrouw (:9)
 Gods wóórd is ook altijd Zijn werk

אָךְ	כַּדְבָּרֶךָ	עָשִׂי	בֹּאִי	תִּירָאִי	אַל	אֵלֶיָּהּ	אֵלַיָּהּ	וַיֹּאמֶר
ja	als-woord-van-jou	doe !	kom !	!jij-vreest	het-moet-niet-zo-zijn-(dat)	Elia	tot-haar	en-hij-zegt
doch	zoals-gij-hebt-gezegd	bereiden-het	ga	vrees	niet	Elia	tot-haar	doch-zeide

לִי	וְהוֹצֵאתָ	קֶטְנָה	בְּרֵאשִׁיטָה	עִגָּה	מִשָּׁם	לִי	עָשִׂי	
tot-mij	en-jij-brengt-uit	in-het	eerst	kleine	brood-koek	vanaf-daar	tot-mij	maak !
mij	en-breng-hier-die	eerst	kleine	een-koek	daarvan	mij	bereid	

13 ... voor u en uw zoon
kunt gij het later bereiden.

בְּאַחֲרֵי	תַּעֲשֵׂי	וְלִבְנֶךָ	וְלֶךָ
in ^{het} -laatste	ljj-doet	entotzoon-vanjou	entotjou
later	gij-kunt-bereiden-het	en-uw-zoon	voor-u

¹⁴ Want zo zegt JAHWEH, de God van Israel:
 Het meel in de pot zal niet opraken,
 en de olie in de kruik zal niet ontbreken
 tot op de dag, waarop JAHWEH
 regen op de aardbodem geven zal.

*in Israël vond God geen geloof, maar in dit
 huis buiten het land wel
 = een type van "het huis Gods, de
 ekklesia van de levende God"; 1Tim.3;15*

הַשֶּׁמֶן	וּצְפַחַת	לֹא תִכְלֶה	הַקֶּמַח	בַּד	יִשְׂרָאֵל	אֱלֹהֵי	יְהוָה	אָמַר	כֹּה	כִּי
de-olie	en-kroes-van	!zij-wordt-uitgeput	niet het-meel	kruik-van	Israël	Elohim-van	Jahwe	hij-zegt	zó	dat
de-olie	en-in-de-kruik	zal-opraken	niet het-meel	in-de-pot	van-Israël	de-God	de-HERE	zegt	zo	want

14 Want zo zegt JAHWEH, de God van Israel:
 Het meel in de pot **ZAL niet opraken**,
 en de olie in de kruik **ZAL niet ontbreken**
 tot op de dag, waarop JAHWEH
 regen op de aardbodem geven zal.

הַשֶּׁמֶן	וּצִפְתָּת	וְצִפְתָּת	לֹא	תִכְלֶה	כֶּד	יִשְׂרָאֵל	אֱלֹהֵי	יְהוָה	כֹּה	אָמַר	כִּי
de-olie	en-kroes-van	¹ zij-wordt-uitgeput	niet	het-meel	kruik-van	Israël	Elohim-van	Jahwe	hij-zegt	zó	dat
de-olie	en-in-de-kruik	zal-opraken	niet	het-meel	in-de-pot	van-Israël	de-God	de-HERE	zegt	zo	want

הָאָדָמָה	עַל-פְּנֵי	גֶשֶׁם	יְהוָה	-	תִּתֵּן	יּוֹם	עַד	לֹא	תִּחְסַר
de-grond	oppervlakte-van	op	stortbui	Jahwe	geven-van	dag	tot-aan	¹ zij-slinkt	niet
de-aardbodem	-	op	regen	de-HERE	waarop-zal-geven	de-dag	tot-op	zal-ontbreken	niet

¹⁵ Daarop ging zij heen en deed,
naar het woord van Elia,
dagenlang at zij evenals hij,
en haar huis.

= wie er ook maar in haar huis waren
 vergl. Jozef in het huis van Potifar; Gen.39:5

אֵלִיָּהוּ	כַּדְבָר	וַתַּעֲשֶׂה	וַתֵּלֶךְ
Elia	als-woord-van	en- ^l zij-doet	en- ^l zij-gaat
Elia	zoals-had-gezegd	en-deed	daarop-zij-ging-heen

יָמִים	וּבֵיתָהּ	הוּא - וְהִיא	וַתֹּאכַל
dagen	en-huis-van-haar	en-zij hij	en- ^l zij-eet
een-tijdlang	en-haar-huis	- -	en-at

¹⁶ Het meel in de pot raakte niet op,
 en de olie in de kruik ontbrak niet,
 naar het woord ,
 dat Hij door de dienst van Elia gesproken had.

כִּד הַקֶּמַח לֹא כָלְתָה וְצִפְתָּת הַשֶּׁמֶן לֹא חָסַר
 hij-slinkt niet de-olie en-kroes-van zij-wordt-uitgeput niet het-meel kruik-van
 ontbrak niet de-olie en-in-de-kruik raakte-op niet het-meel in-de-pot

כַּדְבָר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֱלִיהוּ
 van-Elia door-de-dienst Hij-had-gesproken dat des-HEREN naar-het-woord